

JUNGTINĖ KARALYSTĖ. RINKOS APŽVALGA. ES IR JK SUSITARIMAS

MANTAS ZAMŽICKAS

KOMERCIJOS ATAŠĖ JK

2021 M. SAUSIO 14 D.

ESAMA SITUACIJA JK

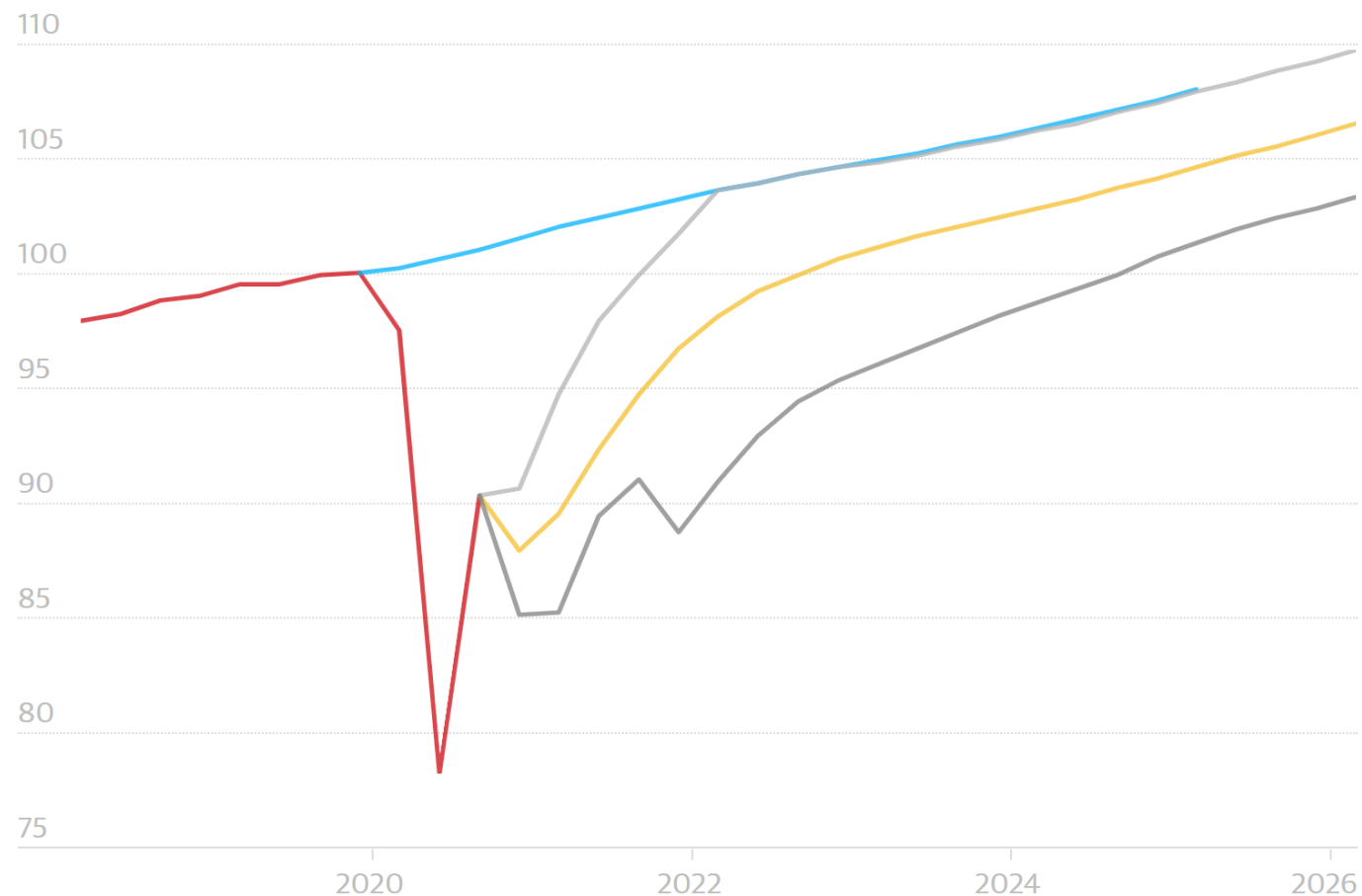
PANDEMIJOS ĮTAKA JK BVP

- Goldman Sachs prognozuoja 1,5 % kritimą 2021 m. I ketv.
- Goldman Sachs prognozuoja, kad 2021 m. I ketv. JK ekonomika bus 11% mažesnė nei prieš COVID-19 laikotarpį
- Tuomet nuo II ketv. planuojamas 5.6%, o 2022 m. - 6.4% augimas

Growth in 2021 could be lower than the OBR's November projections

Index, 2019 Q4 = 100

■ Outturn ■ November forecast ■ March forecast ■ Upside scenario ■ Downside scenario

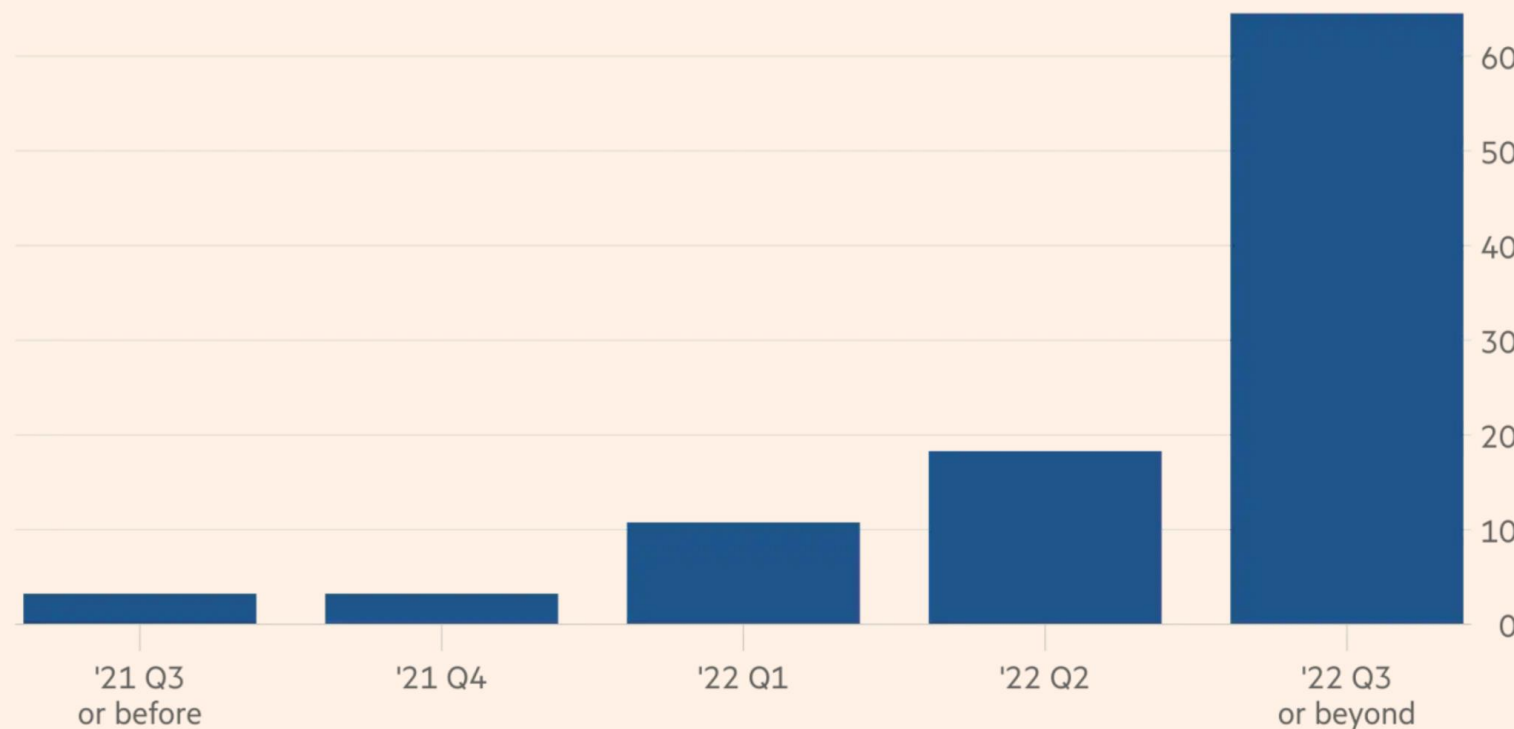

KADA JK GRIŠ Į PRIEŠPANDEMINĮ LYGĮ?

The UK is set for a slow recovery

When do you expect the UK economy to return to its pre-pandemic level?

% of respondents

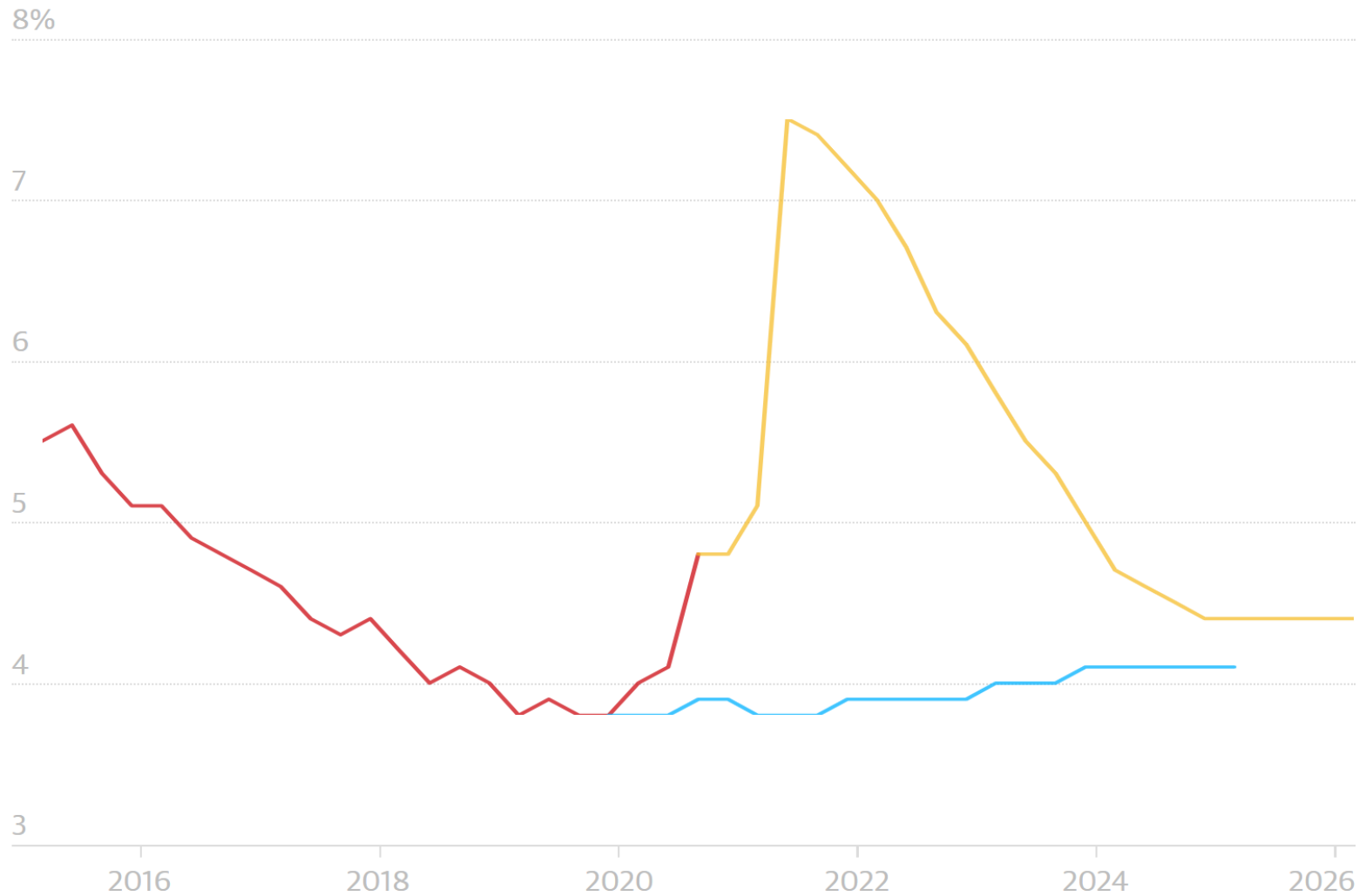
Source: FT economists' survey

© FT

NEDARBO LYGIS JK

The OBR estimates unemployment will peak at about 7.5% in the middle of 2021

■ Outturn ■ November forecast ■ March forecast

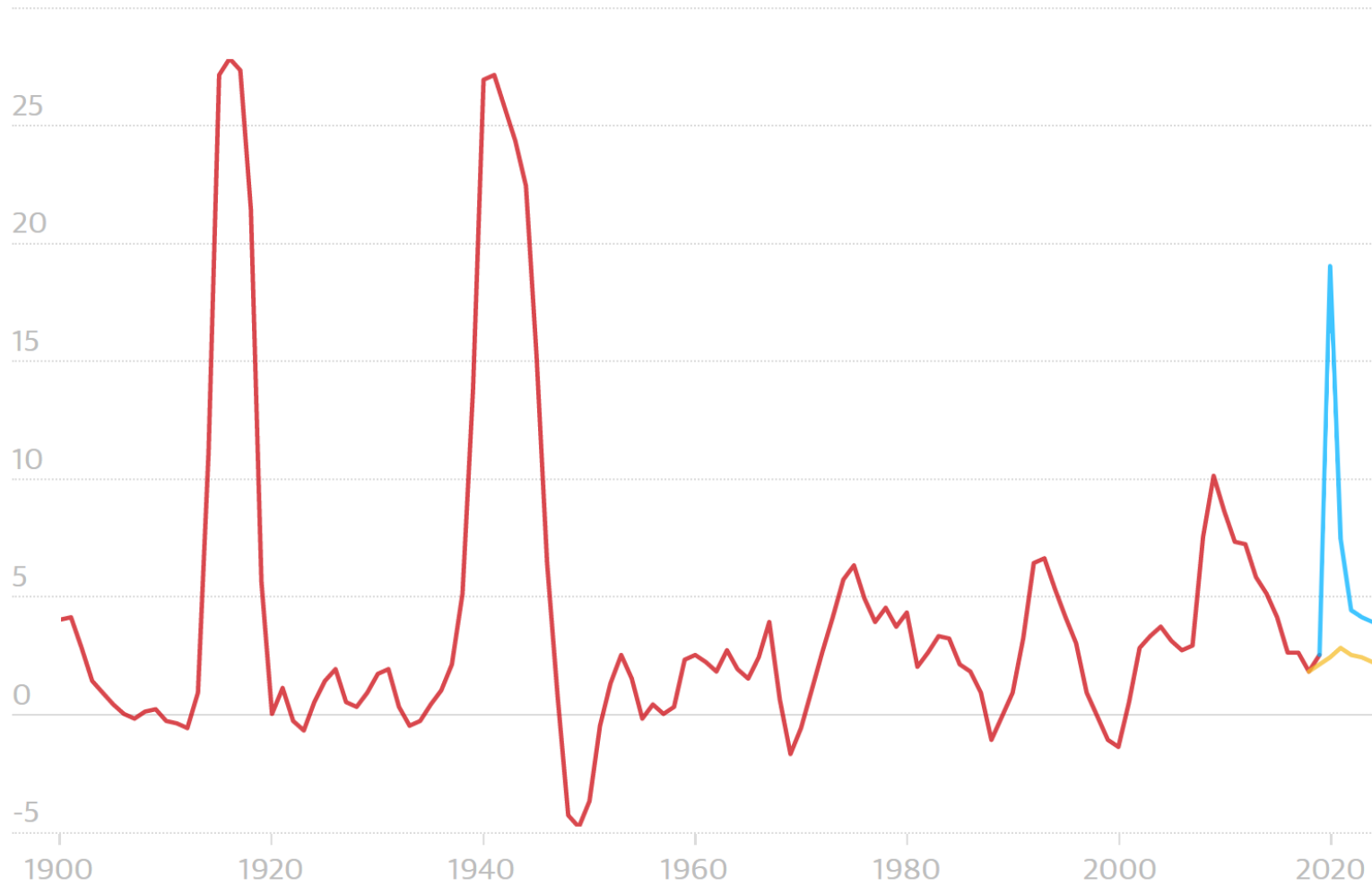

Guardian graphic | Source: ONS, OBR

VALSTYBĒS SKOLA

■ Outturn ■ March forecast ■ November forecast

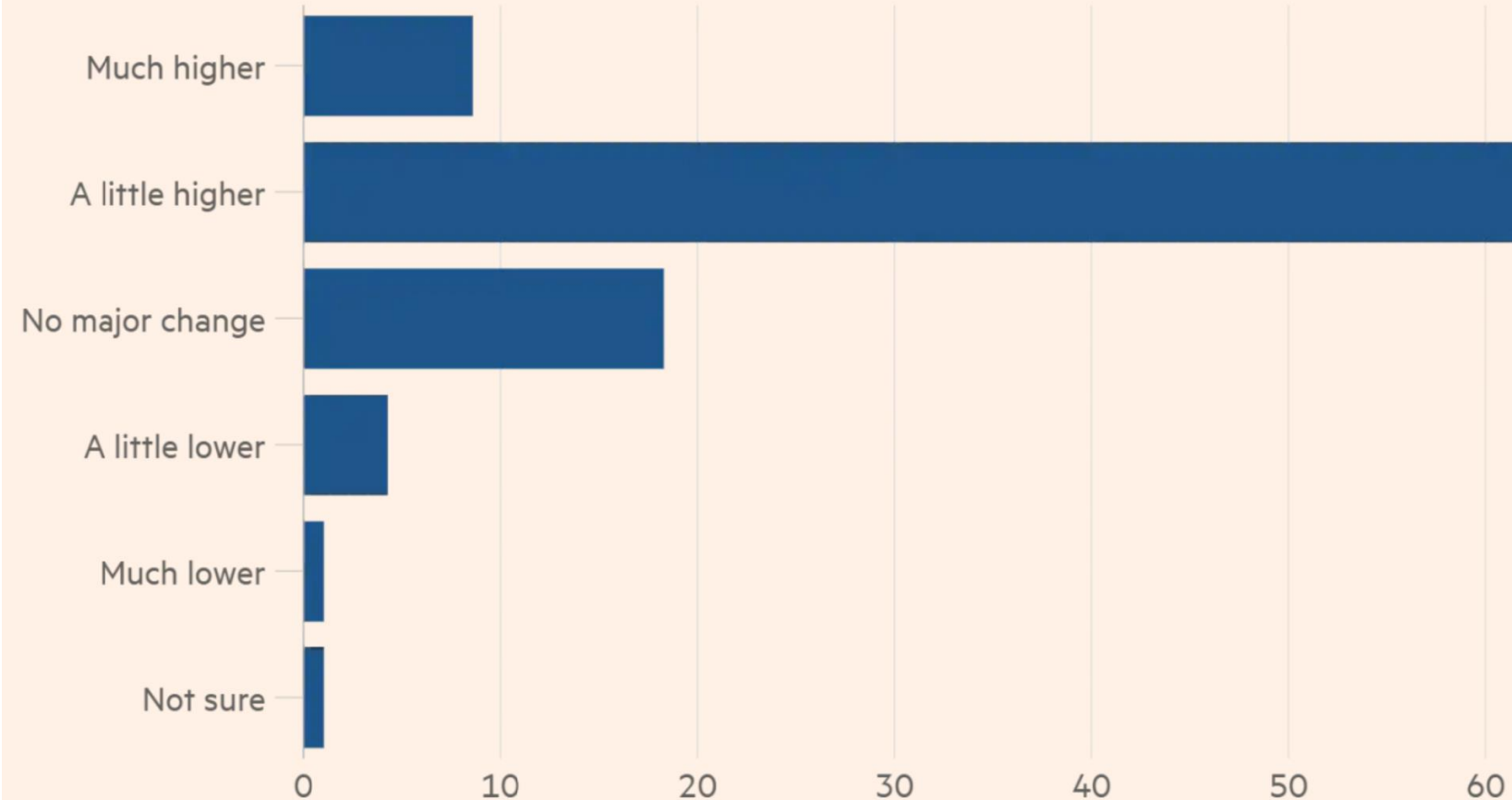
30% of GDP

Guardian graphic | Source: ONS, OBR

INFLIACIJOS PROGNOZĒS JK

Expectations for UK inflation in 2021, % of responses

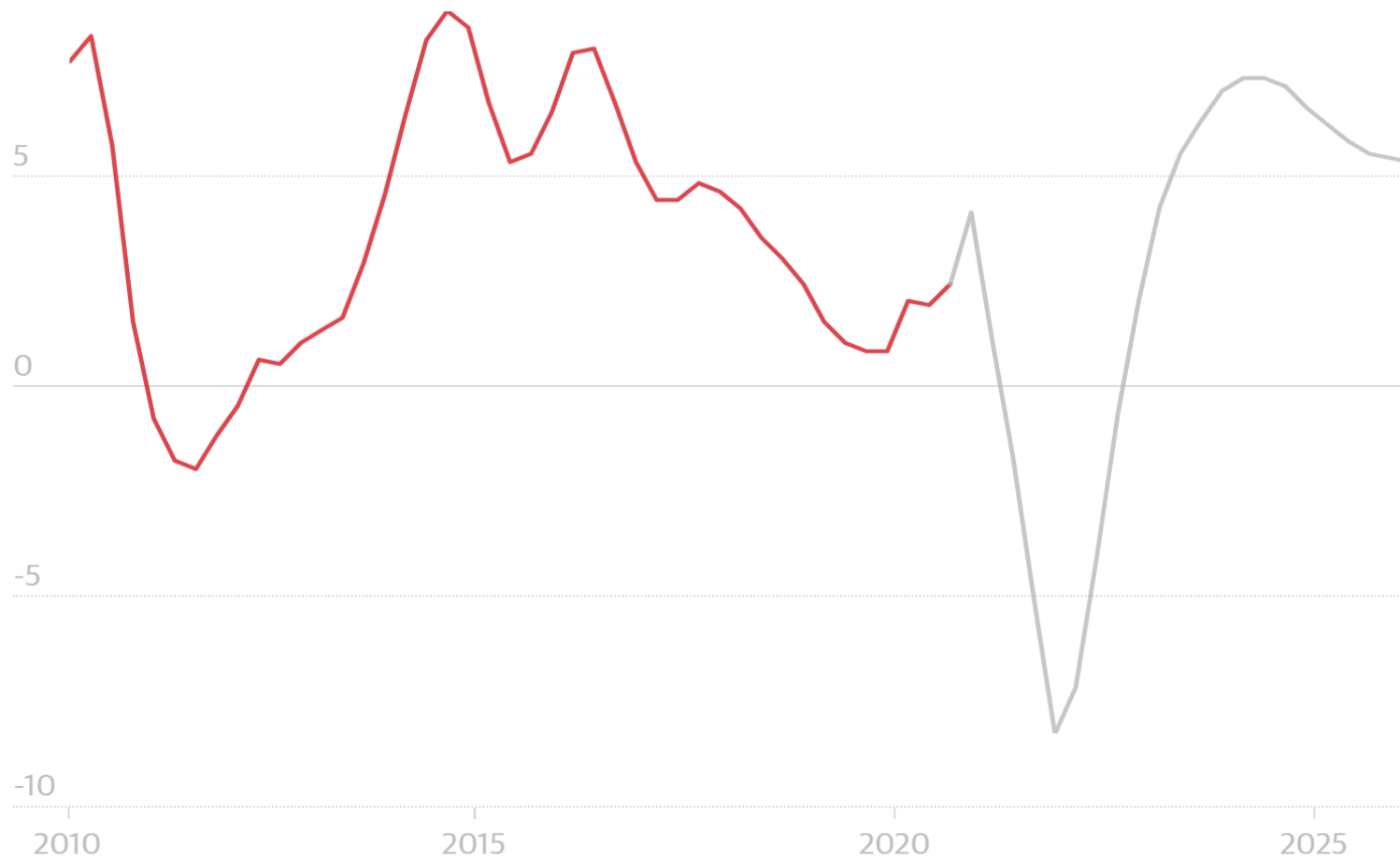
Source: FT economists' survey

© FT

NEKILNOJAMO TURTO KAINOS JK

■ Outturn ■ Forecast

10% change on a year earlier

Guardian graphic | Source: ONS, OBR

ATVYKSTANT Į JK BŪTINAS
NEIGIAMAS COVID-19
TESTAS ATLIKTAS NE
ANKSČIAU KAIP **PRIEŠ 72**
VAL. + 10 D. SAVIIZOLIACIJA

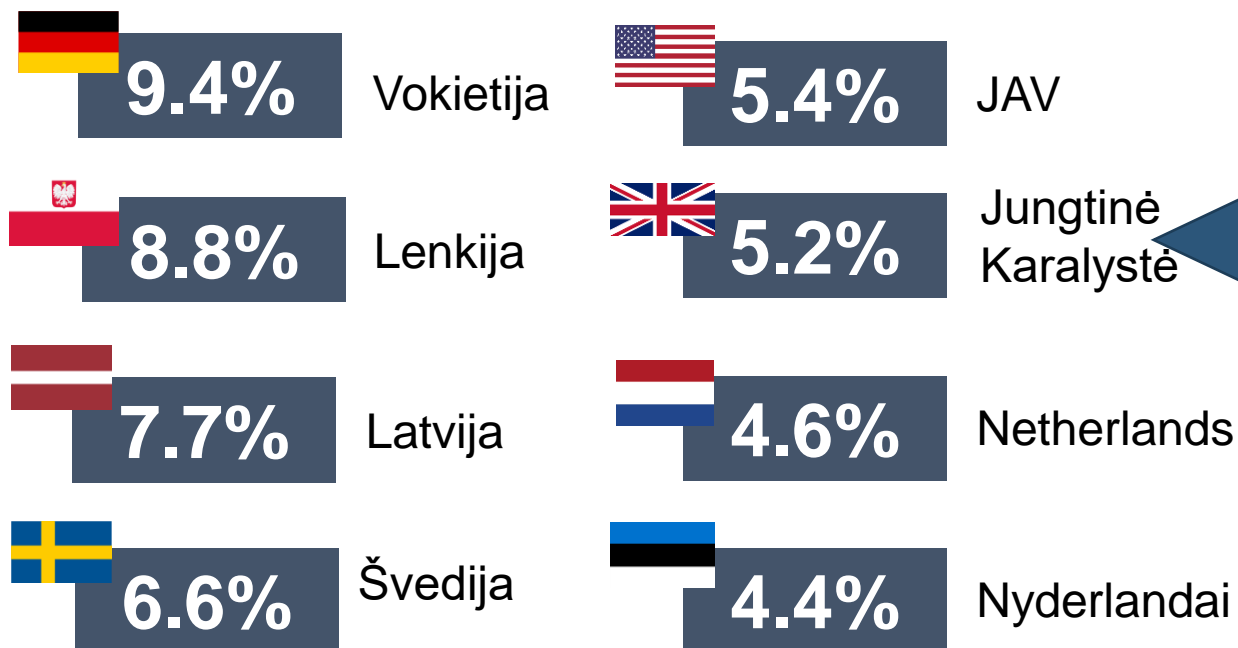
Source: PA/Metro

LAISVOSIOS PREKYBOS SUTARTIS TARP ES IR JK

LIETUVOS EKSPORTAS

Pagrindinės eksporto rinkos lietuviškos kilmės produktams, 2019 m.

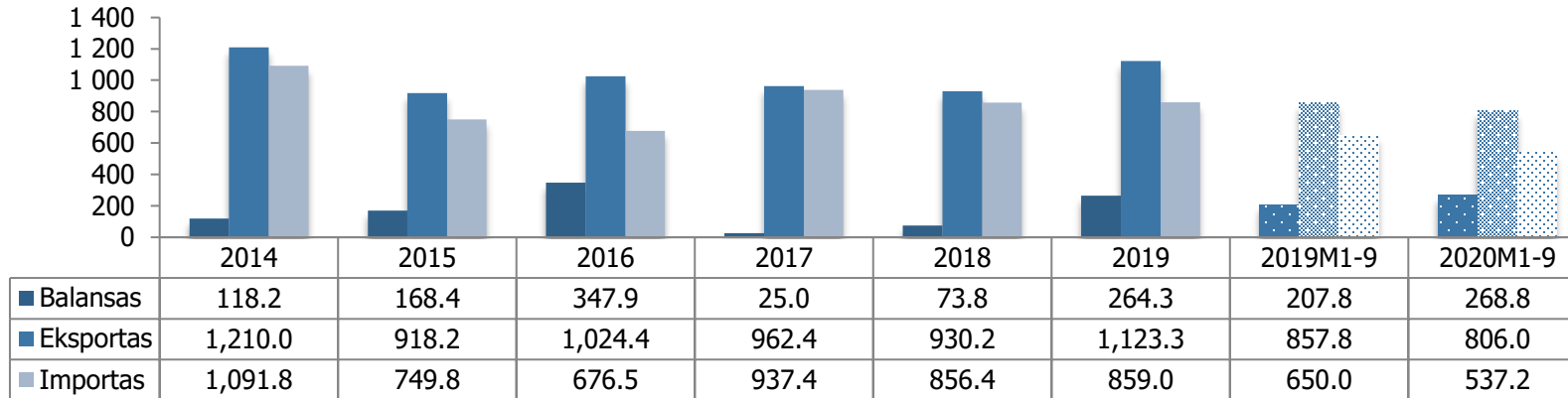

Lietuviškos kilmės produktų eksporto struktūra į Jungtinę Karalystę, 2019 m.

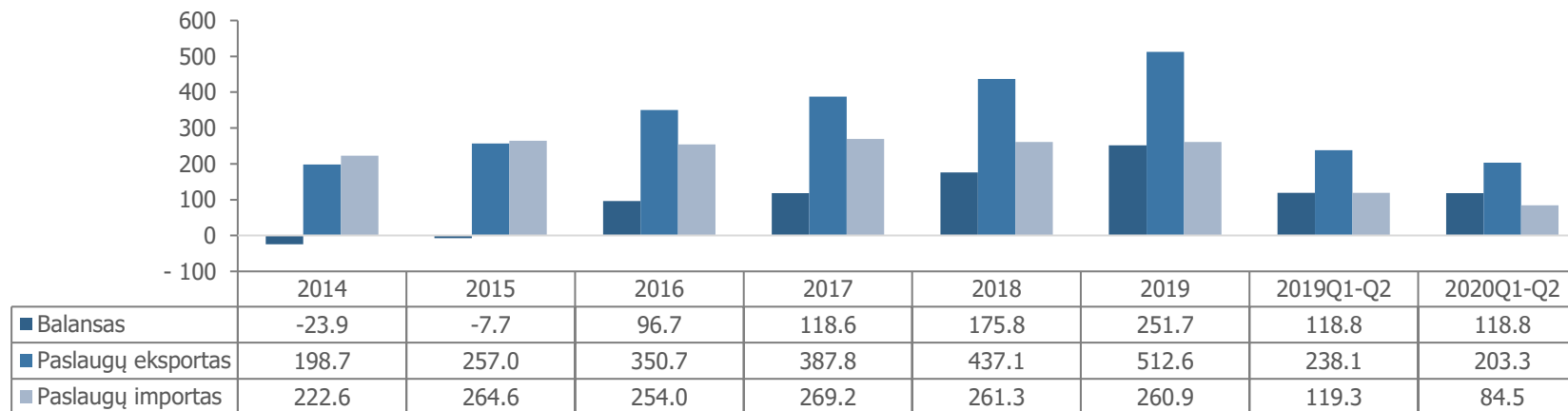
Produktai	2019
	Vertė, mln. EUR
Viso:	928.6
Baldai	213.0
Plastikai ir jų dirbiniai	112.2
Trąšos	80.0
Mediena ir jos gaminiai	58.2
Kiti produktai	465.2

LIETUVOS IR JUNGGINĖS KARALYSTĖS UŽSIENIO PREKYBA

Lietuvos ir Jungtinės Karalystės užsienio prekyba 2014-2020 m. 9 mėn., mln. EUR

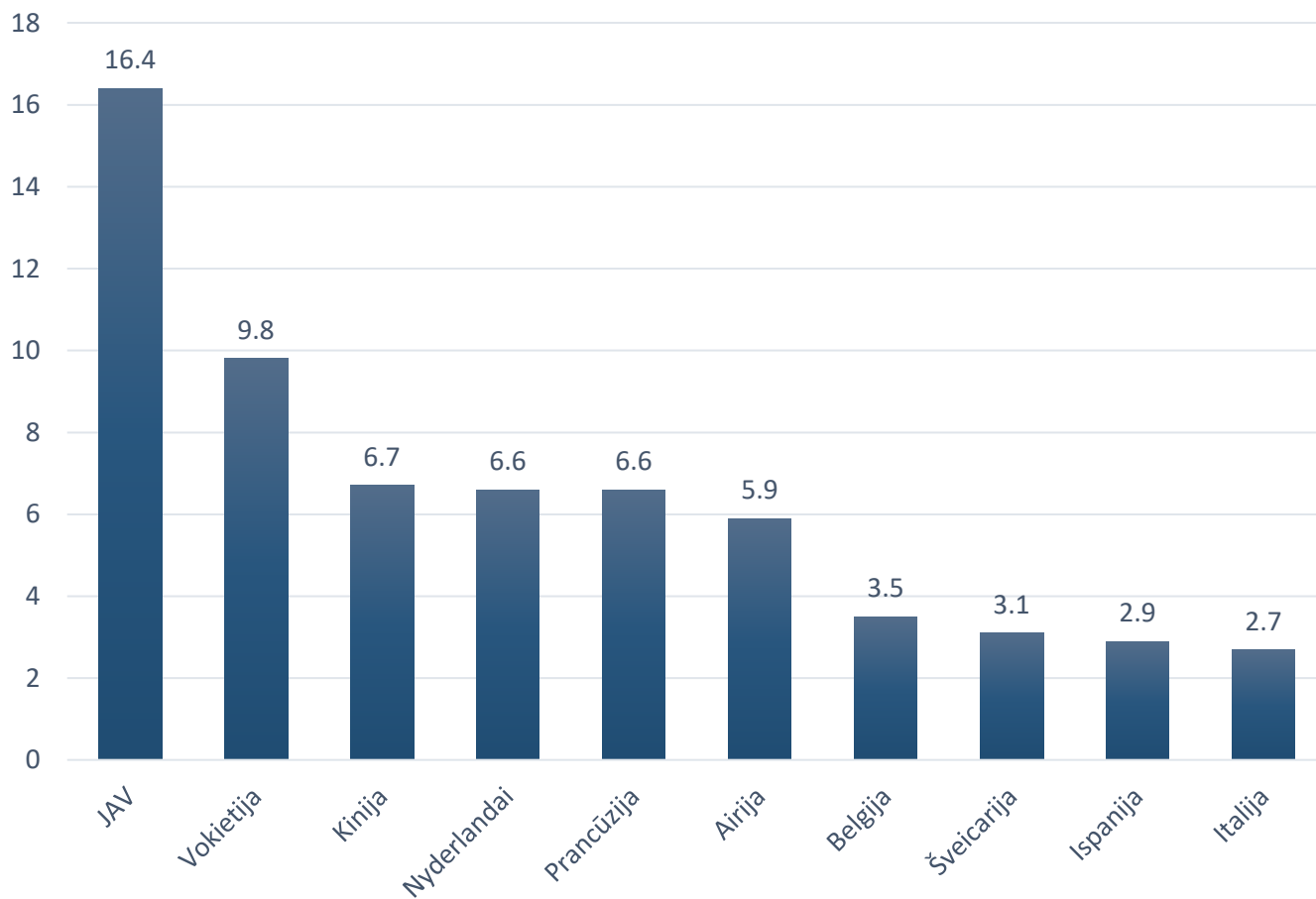

Lietuvos ir Jungtinės Karalystės užsienio prekyba (paslaugos) 2014-2020 m. I-II ketv., mln. EUR

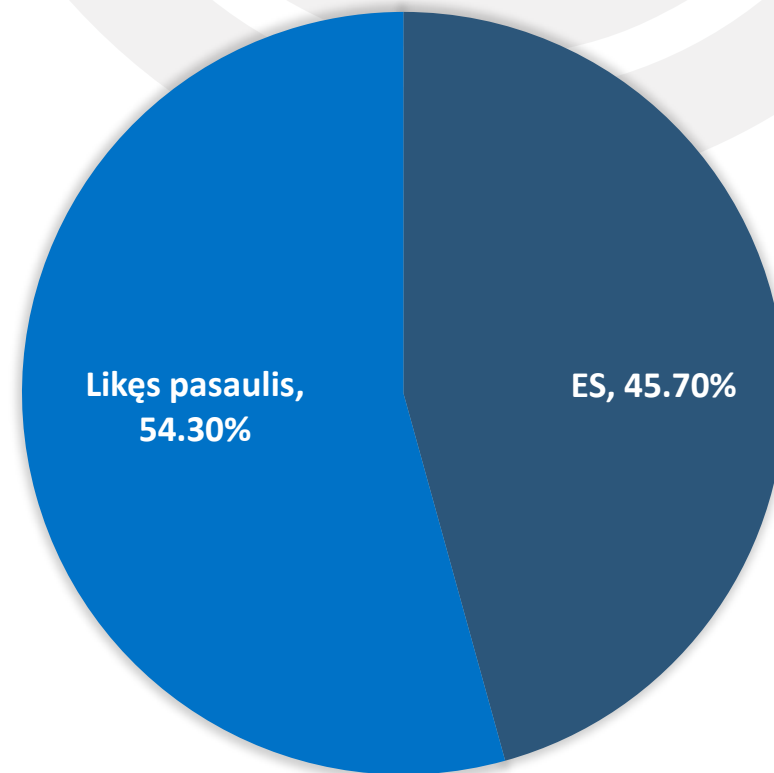

JK PRODUKTŲ EKSPORTAS Į ES - £294 MLRD.

Pagrindinės Jungtinės Karalystės eksporto šalys 2019 m. (%)

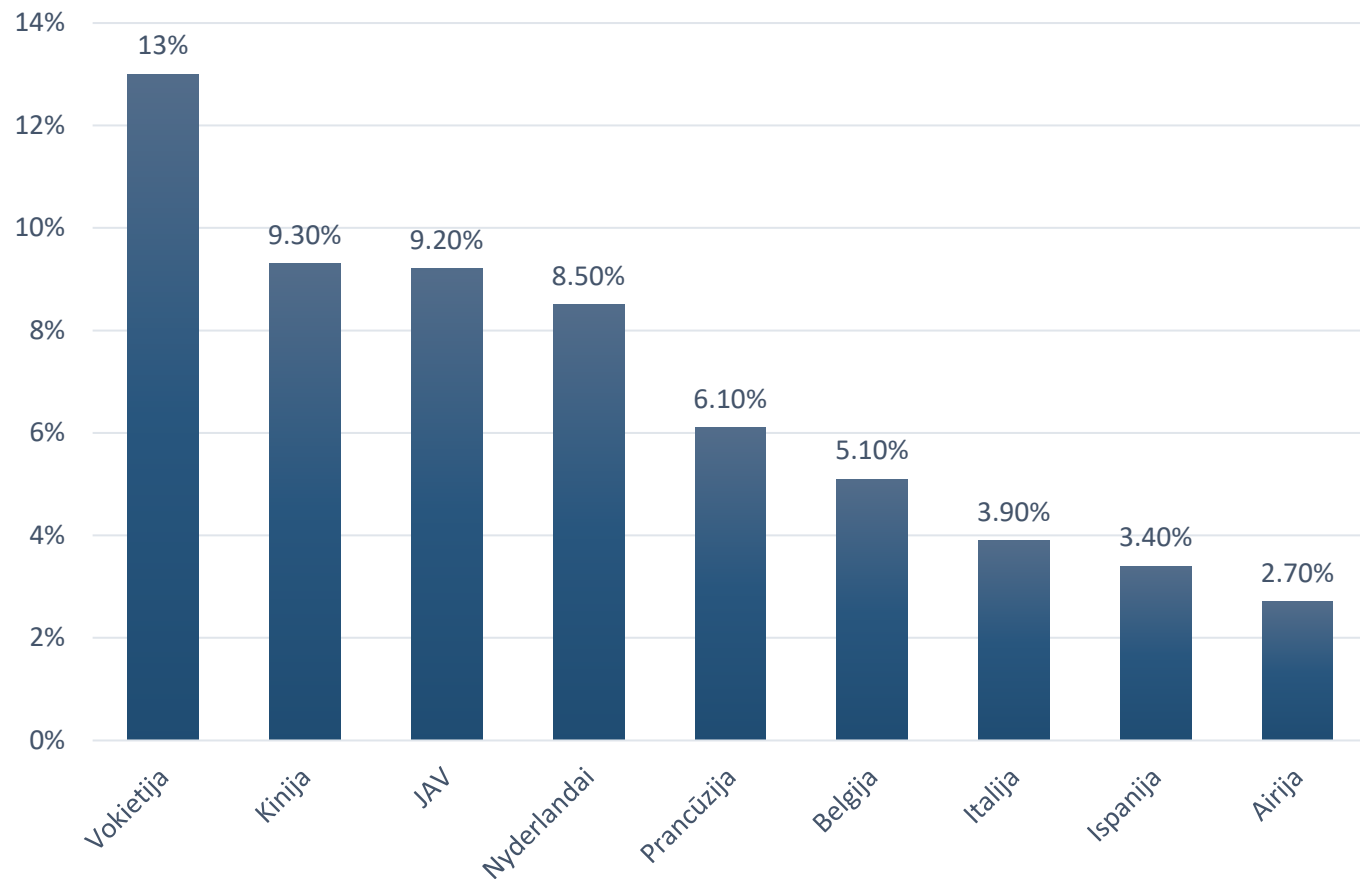

JUNGTINĖS KARALYSTĖS EKSPORTAS 2019 M. (%)

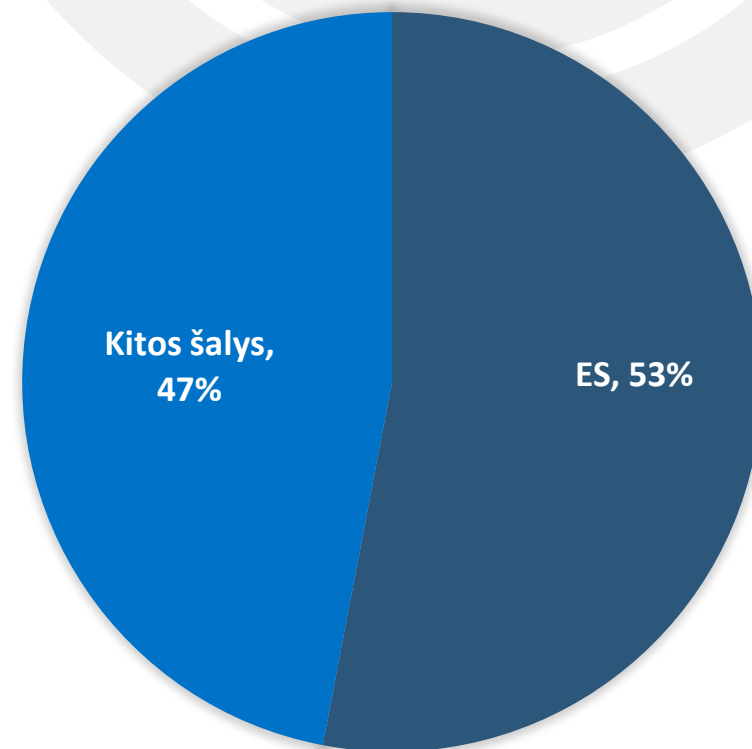

JK PRODUKTŲ IMPORTAS IŠ ES - £374 MLRD.

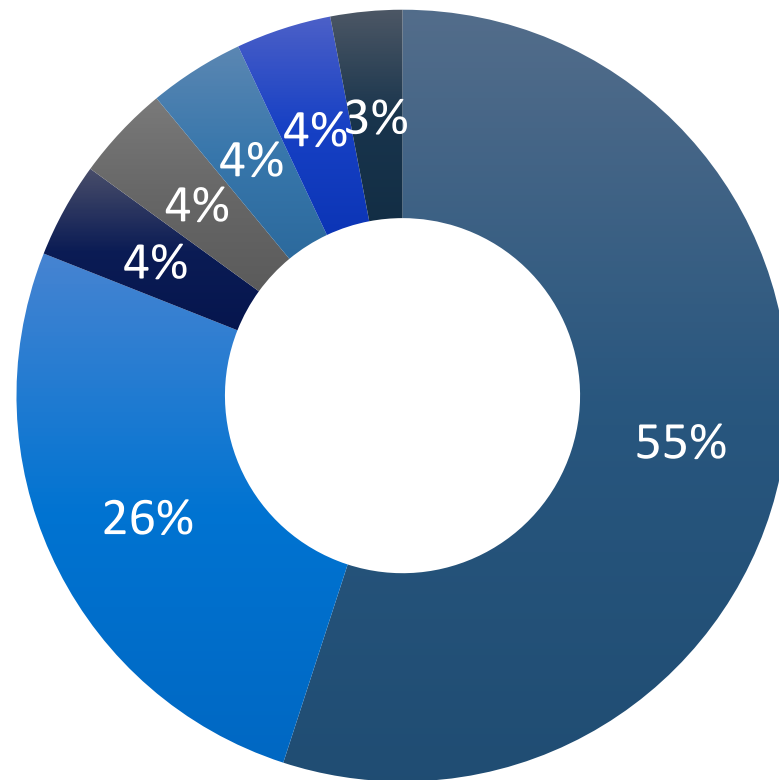
Pagrindinės Jungtinės Karalystės importo šalys 2019 m. (%)

JUNGTINĖS KARALYSTĖS IMPORTAS 2019 M. (%)

JK MAISTO PRAMONĖ: VIDAUS RINKOJE PARDUOTŲ PRODUKTŲ KILMĖS ŠALIS, 2019 M.

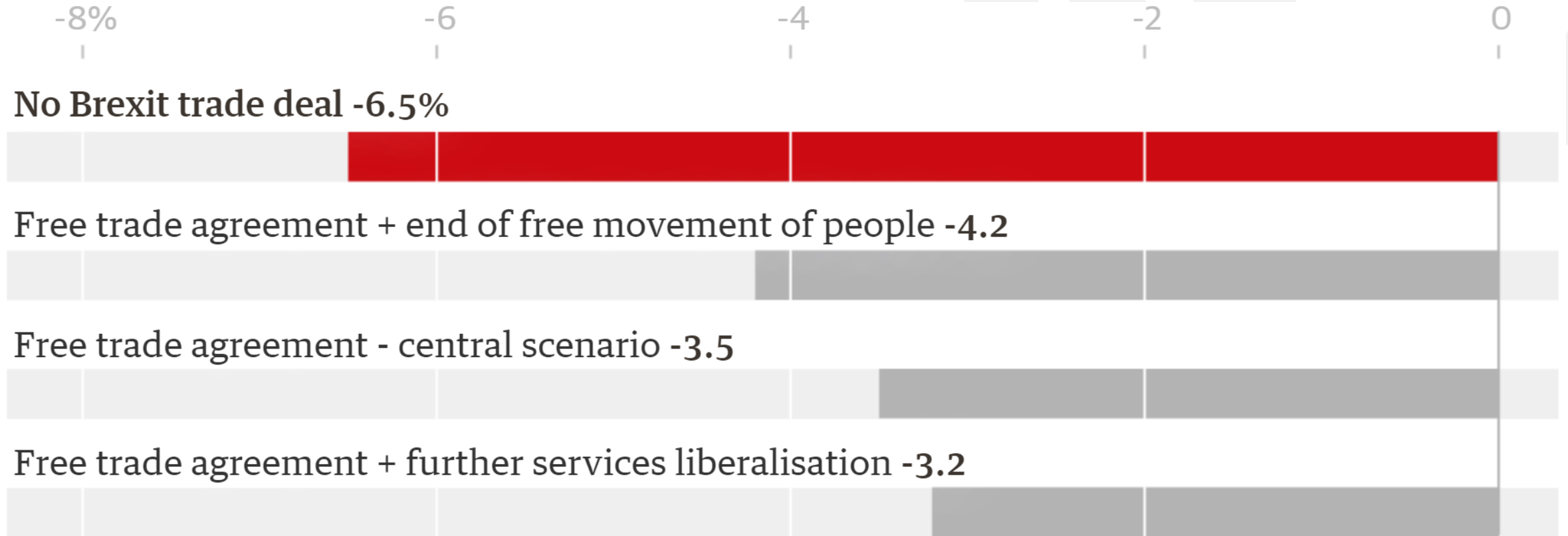

■ JK ■ ES ■ Šiaurės Amerika ■ Pietų Amerika ■ Azija ■ Afrika ■ Kitos

BE SUSITARIMO

- Pagal Pasaulio prekybos organizacijos (PPO) tarifus būtų pabrangę produktai, nukentėtų tiek vartotojai, tiek gamintojai:
 - Jautienos, pieno, paukštienos, kiaulienos, érienos, grūdų, cukraus ir kai kurių perdirbtų maisto produktų tarifai pagal PPO tarifus galėjo būti maždaug 50% didesni;
 - Perdirbtiems žuvies produktams būtų taikomi iki 25% tarifai;
 - Automobiliams taip pat būtų taikę 10 proc. tarifus;
 - Tekstilės ir avalynės tarifai turėtų atitikti atitinkamai 12% ir 17% tarifus.

SKIRTINGI SCENARIJAI

Guardian graphic. Source: OECD UK Economic Survey 2020

SUSITARIMAS PASIEKTAS – GRUODŽIO 24 D.

PREKYBA

- ES ir JK pagamintoms prekėms dvišalėje prekyboje nebus taikomi muitai ir kvotos
- Galios prekėms, kurios atitiks nustatytas lengvatinės kilmės taisykles
- Lengvatinės kilmės produktai turi turėti konkrečios šalies, iš kurios importuojami, kilmės dokumentus
- Prekybos susitarimas neapima paslaugų sektoriaus, o JK jis sudaro maždaug 80% britų ekonomikos

AUTOMOBILIŲ PRAMONĖ

JK – ES prekybinis susitarimas numato betarifinę prekybą, jei produktai atitinka kilmės („Rules of origin“) taisykles.

- Kad išvengtų tarifų, benzinu bei dyzeliu varomi automobiliai turėtų būti sukonstruoti iš bent 55% pagamintų ES detalių;
- Siekiant skatinti automobilių parko elektrifikaciją, iki 2026 m. automobiliai galės būti iki 60% sudaryti iš nevietinių detalių. Nuo 2026 m. leistina proporcija sumažės iki 55%;
- Tuo pačiu laikotarpiu, baterijų sudėtis galės siekti 70% nevietinių detalių, o 2026 m. leistina proporcija sumažės iki 50%;

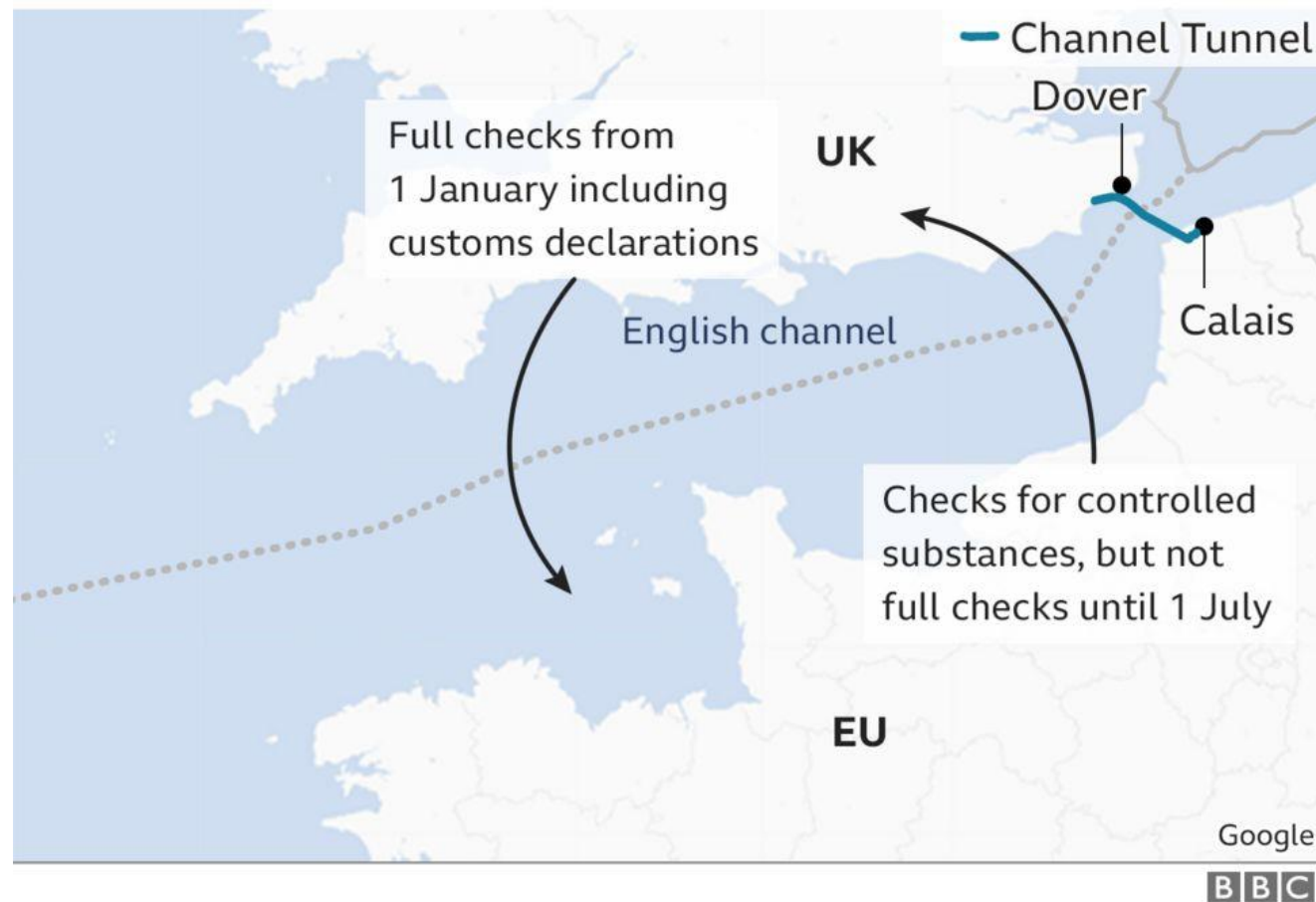
JK VIEŠIEJI PIRKIMAI

- JK viešieji sudaro apie 316 mlrd. eurų per metus.
- Nuo š.m. JK viešuosius pirkimus reglamentuos naujas JK įstatymas:
 - 2021 m. ES verslai **gali dalyvauti** JK viešuosiuose pirkimuose, tačiau pareiškėjų teisės, įsipareigojimai bei kitos sąlygos bus reglamentuojamos JK teisės aktais bei PPO Vyriausybės viešųjų pirkimų susitarimo principais (angl. „WTO Government Procurement Agreement – GPA“), nebe ES direktyvomis;
 - JK nebeskelbs pirkimų OJEU („Official Journal of the European Union“);
 - Naujas JK pirkimų portalas – „Find a Tender“ (<https://www.find-tender.service.gov.uk/Search>).

KONTROLĖ MUITINĖJE

- Produktai atvykstantys iš ES į JK turės tam tikrą „grace period“ iki 2021 m. liepos 1 d.
- Patikros galios nuo 2021 m. sausio 1 d. tokiems produktams kaip alkoholis ar tabakas

Two-way traffic at the border

PALAIPSNINIS PATIKRŲ ĮGYVENDINIMAS

1 January 2021

- Declaration and control for excise and controlled goods (full declaration or CFSP)
- For standard goods, keeping records (EIDR or CFSP) - with a 6 month postponement on the full declaration, based on a self assessment
- 6 month deferred payment
- No safety and security declaration
- Physical checks at destination for high risk veterinary and phytosanitary goods

1 April 2021

- Pre-registration for all:
 - Products of animal origin (POAO)
 - High risk food not of animal origin
 - Regulated plants and plant products

1 July 2021

- Safety and security declarations
- Full customs declarations, or use of simplified procedures if authorised to do so and the payment of relevant tariffs at import
- Control of veterinary and sanitary and phytosanitary (SPS) goods at GB Border Control Posts (BCPs)

2021 m. sausio pradžia...

Galimi scenarijai...

<https://www.gov.uk/guidance/transporting-goods-between-great-britain-and-the-eu-from-1-january-2021-guidance-for-hauliers.lt>

KOKIA SITUACIJA SU ŠIAURĖS AIRIJA?

- Šiaurės Airija turi specialų statusą;
- Šiaurės Airijoje ir toliau galios ES reglamentai remiantis Šiaurės Airijos protokolu.
- ES verslai su Š. Airija produktais prekiaus be didesnių apribojimų
- Didesnės biurokratinės procedūros tarp Š. Airijos ir Didžiosios Britanijos

PVM MOKĖJIMAS JK NUO 2021 M.

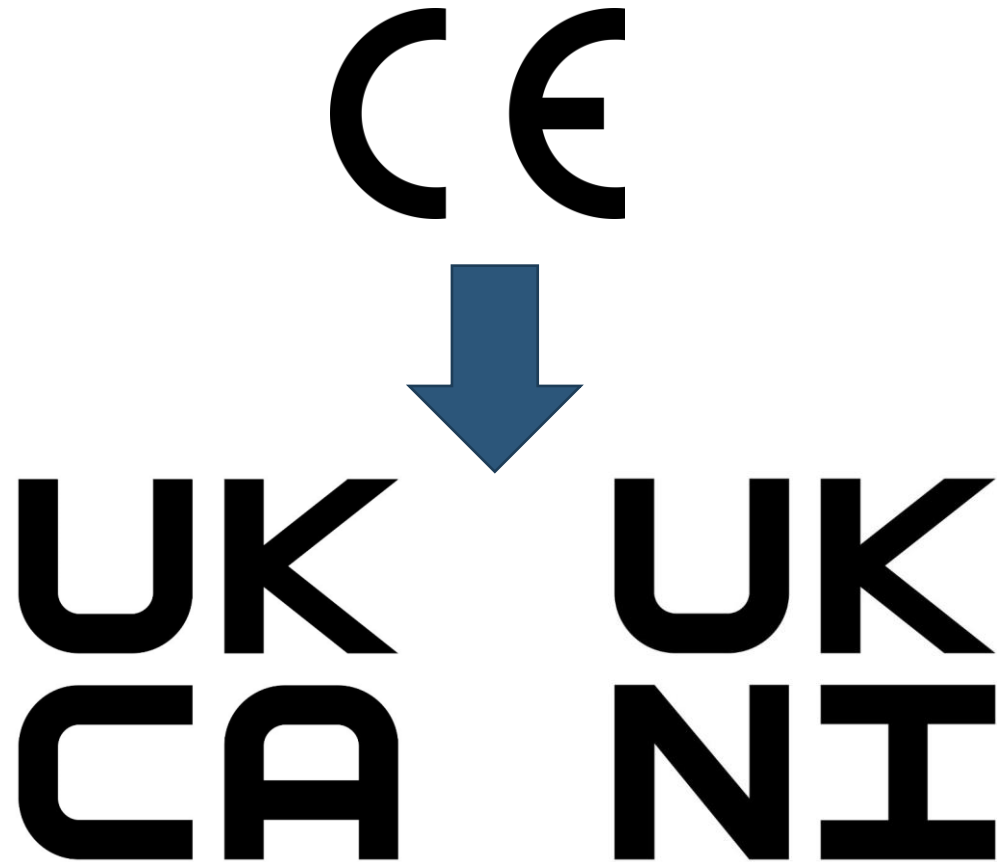
- Vykdamt pardavimus Didžiojoje Britanijoje reikės **užsiregistruoti JK PVM** mokėtoju.
- Siekiant palengvinti ES verslams kelią – suteikiama galimybė atidėti PVM mokėjimą.
- Norintys susigrąžinti iki pereinamojo laikotarpio pabaigos sumokėtą PVM, prašymą turėtų pateikti iki **2021 m. kovo 31 d.**
- PVM, sumokėtą JK, jos turės susigrąžinti tiesiogiai iš JK mokesčių administratoriaus, o ne per Lietuvos VMI.

<https://www.gov.uk/guidance/refunds-of-uk-vat-for-non-uk-businesses-or-eu-vat-for-uk-businesses>

E-KOMERCIJA

- Nuo 2021 m., e-komercijos būdu prekes JK vartotojams parduodantys ES bei ne ES esantys verslai privalės registruotis JK PVM;
- Taikomos skirtingos PVM mokėjimo taisyklės prekėms, kainuojančioms iki 135 svarų bei šią sumą viršijančioms.
- Dėl šių pokyčių, 2021 m. sausį dalis ES el. parduotuvių laikinai sustabdė savo pardavimus į JK.
- Detalesnė informacija: <https://www.gov.uk/guidance/vat-and-overseas-goods-sold-to-customers-in-the-uk-using-online-marketplaces>

CE, UKCA IR UKNI ŽYMĖJIMAI

To allow businesses time to adjust, CE marked goods can continue to be placed on the GB market until 1 January 2022 where EU and UK requirements remain the same.

Statybų produktai, asmeninės apsaugos priemonės, dujų, slėgio ir mašininė įranga, liftai, jūriniai produktai, matavimo, medicinos, elektronikos ir elektros įranga, žaislai ir pan.

INTELEKTYNĖ NUOSAVYBĖ

- Nuo 2021 m., ES prekiniamis ženklams reikės registracijos JK:
<https://www.gov.uk/guidance/eu-trademark-protection-and-comparable-uk-trademarks>
- Informacija apie prekių dizaino būsimą apsaugą bei registraciją JK:
<https://www.gov.uk/guidance/changes-to-eu-and-international-designs-and-trade-mark-protection-after-the-transition-period>
- Informacija apie maisto produktus su geografinėmis sąsajomis:
<https://www.gov.uk/guidance/protected-geographical-food-and-drink-names-uk-gi-schemes>

PAVYZDŽIŲ LAIKINAS ĮVEŽIMAS

- ATA Carnet – muitinės dokumentas, suteikiantis teisę be muitų laikinai įvežti į kitas šalis prekes (parodų ir mugių eksponatus, prekių pavyzdžius ir profesinę įrangą).
- LPPARA:
<https://chambers.lt/paslaugos/ata-knygeles/>
- London Chamber of Commerce:
<https://www.londonchamber.co.uk/export-documents/all-export-documents/>

KELIONĖS

- ES piliečiai į JK galės atvykti trumpalaikiais tikslais, tokiais kaip verslas (pvz. parodos, verslo misijos), turizmas, artimųjų ir draugų lankymas be vizos:
 - Ne ilgiau kaip 90 dienų per pusę metų
- Atvykstantiems studijuoti ar dirbti, reikės gauti vizą
- ES šalių piliečiai atvykti į JK iki 2021 m. spalio 1 d. galės tiek su galiojančiu savo šalies pasu, tiek ir su asmens tapatybės kortele

DARBUOTOJŲ SIUNTIMAS Į JK

<https://www.gov.uk/international-agreement-worker-visa>

Temporary Worker – International Agreement Worker visa (T5)

Contents

- Overview
- [Eligibility](#)
- [Documents you must provide](#)
- [Apply](#)
- [Extend your visa](#)
- [Switch to this visa](#)
- [Your partner and children](#)

When you apply you'll need to provide:

- your certificate of sponsorship reference number - <https://www.gov.uk/uk-visa-sponsorship-employers>
- a valid passport
- evidence that you have enough personal savings to support yourself in the UK - at least £1,270 available
- proof of your relationship with your partner or children if they're applying with you

DARBUOTOJŲ IŠ LIETUVOS SIUNTIMAS Į JK 2021 M.

- Lietuvos kompanijos, **turinčios padalinį JK**, gali siųsti darbuotojus pagal 2 tam pritaikytas programas:
 - Darbuotojo perkėlimo viza („**Intra-company Transfer visa**“): atitikus sąlygas, su šia schema siųstas darbuotojas gali atvykti su sutuoktiniu, vaikais – bet svarbu išpildyti jiems taikomas aplikacijos sąlygas;
 - Naujų specialistų perkėlimo viza („**Intra-company Graduate Trainee visa**“);
 - Siunčiamas darbuotojas turi užsiimti profesija, atitinkančia JK nurodytą prioritetinį sąrašą („**list of eligible occupations**“);
 - Galima maksimali tokio perkėlimo trukmės riba priklauso nuo vizos tipo bei nuo darbuotojo gaunamo atlyginimo.
- Kad galėtų laikinai perkelti darbuotojus į JK, kompanija visų pirma turi užsiregistruoti JK Vidaus reikalų ministerijoje („Home Office“) reikiamai licenzijai („**sponsor licence**“).
- Išdavus vizą, ją gavusiam asmeniui nurodomas veiksmų sąrašas, kuriuos jis gali atlikti, bei tie, kuriais apsiimti negalima – pvz., darbo keitimo JK galimybės daugeliu atveju gali būti ribojamos, būtina komunikacija su JK institucijomis dėl vizos sąlygų atitikimo.
- Išsamiau apie detalias sąlygas, finansinius rodiklius bei į JK siųstų **darbuotojų teises bei veiklos apribojimus** - <https://www.gov.uk/intracompany-transfer-worker-visa>

DARBUOTOJŲ IŠ LIETUVOS SIUNTIMAS Į JK 2021 M.: VIZŲ KAINOS VIENAM ASMENIUI

Application fee

How much you pay to apply for an Intra-company visa depends on the type of visa and where you're applying from.

What you're applying for	Apply from outside the UK	Extend or switch in the UK
Intra-company Transfer (up to 3 years)	£610 per person	£704 per person
Intra-company Transfer (more than 3 years)	£1,220 per person	£1,408 per person
Intra-company Graduate Trainee	£482 per person	£482 per person

<https://www.gov.uk/intracompany-transfer-worker-visa/how-much-it-costs>

IMIGRACIJOS SISTEMA – TAŠKŲ PAGRINDU

Characteristics	Tradeable	Points
Offer of job by approved sponsor	No	20
Job at appropriate skill level	No	20
Speaks English at required level	No	10
Salary of £20,480 (minimum) – £23,039	Yes	0
Salary of £23,040 – £25,599	Yes	10
Salary of £25,600 or above	Yes	20
Job in a shortage occupation (designated by Migration Advisory Committee)	Yes	20
Education qualification: PhD in subject relevant to the job	Yes	10
Education qualification: PhD in a STEM subject relevant to the job	Yes	20

min 70

PASIRUOŠKIME BREXIT (1)

- Visa aktuali ir naujausia informacija VŠĮ „Versli Lietuva“ puslapyje:
<https://www.verslilietuva.lt/analitika/brexit/>

Prekyba prekėmis: muitai ir kitos taisyklės

Prekyba paslaugomis

Judumas

BREXIT aktualijos

PASIRUOŠKIME BREXIT (2)

- https://ec.europa.eu/info/european-union-and-united-kingdom-forging-new-partnership/future-partnership/getting-ready-end-transition-period_en

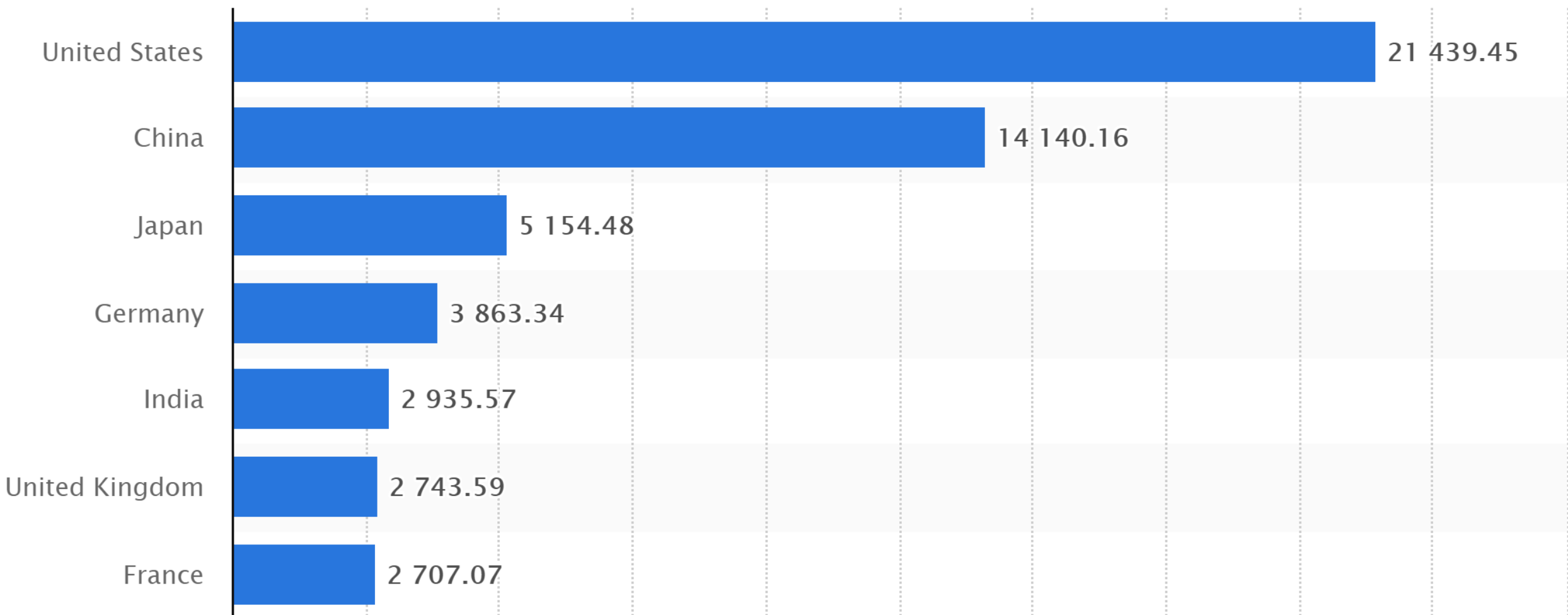
PASIRENGIMO „BREXIT’UI“
KONTROLINIS SĄRAŠAS
VERSLO RYŠIŲ SU JUNGTINE
KARALYSTE TURINČIOMS ĮMONĖMS

<https://www.gov.uk/prepare-to-import-to-great-britain-from-january-2021>

JK RINKA PASAULINIAME KONTEKSTE

DIDŽIAUSIOS PASAULIO EKONOMIKOS 2019

(in billion U.S. dollars)

DIDŽIAUSI PASAULIO IMPORTUOTOJAI

Rank	Country	Imports (2018, \$M)	Share of Global Total
#1	 United States	\$2,614,327	13.2%
#2	 China	\$2,135,905	10.8%
#3	 Germany	\$1,285,644	6.5%
#4	 Japan	\$748,735	3.8%
#5	 United Kingdom	\$673,549	3.4%
#6	 France	\$672,593	3.4%
#7	 Netherlands	\$646,029	3.3%

DAUGIAUSIAI VARTOJANČIOS RINKOS

	Country	HFCE (millions of USD, nominal)	% of GDP	Year
1	 United States ^[2]	16,902,980	68%	2018
-	 European Union	8,300,055	54%	2019
2	 China	5,352,545	39%	2018
3	 Japan	2,756,919	56%	2018
4	 Germany	2,009,905	52%	2019
5	 United Kingdom	1,835,014	65%	2019
6	 India	1,731,911	60%	2019
7	 France	1,458,962	54%	2019
8	 Italy	1,203,887	60%	2019

AČIŪ UŽ DĖMESĮ

MANTAS.ZAMZICKAS@MFA.LT

LINKEDIN.COM/IN/MZAMZICKAS/

NAUDINGOS NUORODOS

NAUDINGOS NUORODOS (1)

- Bendrinė JK vyriausybės informacija ES verslams:
<https://www.gov.uk/eubusiness>
- Informacija apie reikiamą dokumentaciją vežėjams:
<https://www.gov.uk/guidance/transporting-goods-between-great-britain-and-the-eu-from-1-january-2021-guidance-for-hauliers>
- 2020 m. gruodžio mėnesį atnaujintas „Border Operation Model“:
https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/949579/December_BordersOPModel_2.pdf
- Baltijos bei Šiaurės Europos šalims skirto informacinio seminaro įrašas:
<https://eu.eventscloud.com/ehome/200216145>
- Informacija apie reikiamus COVID-19 testus vežėjams:
<https://www.gov.uk/government/news/covid-19-testing-for-hgv-drivers-using-the-port-of-dover-or-eurotunnel>

NAUDINGOS NUORODOS (2)

- JK vyriausybės vebinaras apie krovinių transportavimą „Border readiness at the end of the Transition Period: Short Straits and Landbridge“:
<https://www.dropbox.com/scl/fi/xlqdhqzowphw80pghih3/20201215-MASTER-event-slidesLandbridgeShort-straits-1.pptx?dl=0&rlkey=lpba9a34mozv7gr9hxyjj4b5>
- JK vyriausybės vebinaras apie krovinių gabenimą jūra „Border readiness at the end of the Transition Period: Direct maritime routes“:
<https://www.dropbox.com/s/a9weefq9injm1w1/20201216%20MASTER%20event%20slides%20%5BMaritime%20RoRo%20routes%20BE%20%26%20NL%5D.pptx?dl=0>
- Vebinaras apie prekių transportavimą iš Belgijos į JK uostus:
<https://www.youtube.com/watch?v=rNCRKdWTJOQ&feature=youtu.be>
- Importo nuo 2021 m. iš ES į JK gidas:
https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/910155/How_to_import_goods_from_the_EU_into_GB_from_January_2021.pdf
- Eksporto nuo 2021 m. iš JK į ES gidas:
https://assets.publishing.service.gov.uk/government/uploads/system/uploads/attachment_data/file/927051/How_to_export_goods_from_GB_into_the_EU_from_January_2021.pdf

NAUDINGOS NUORODOS (3)

- Specifiniai reikalavimai atskiroms industrijoms:
 - Gėrimai ir maisto produktai: <https://www.gov.uk/guidance/food-and-drink-businesses-working-with-the-eu>
 - Gyvūnų ir jų kilmės produktai: <https://www.gov.uk/guidance/importing-or-moving-live-animals-animal-products-and-high-risk-food-and-feed-not-of-animal-origin>
 - Žuvies produktai: <https://www.gov.uk/guidance/importing-or-moving-fish-to-the-uk>
 - Medienos produktai: <https://www.gov.uk/guidance/uk-timber-regulation-imports-and-exports-of-timber-and-timber-products>
 - Kosmetikos produktai: <https://www.gov.uk/guidance/eu-business-exporting-to-the-uk#cosmetic-goods>
 - Chemijos produktai: <https://www.gov.uk/guidance/how-to-comply-with-reach-chemical-regulations>
 - Gaminiai („manufactured goods“): <https://www.gov.uk/guidance/eu-business-exporting-to-the-uk#manufactured-goods>

NAUDINGOS NUORODOS (4)

- „UKCA“ žymėjimas:
 - Bendra informacija: <https://www.gov.uk/guidance/using-the-ukca-marking>
 - Medicininių prietaisų ženklavimas: <https://www.gov.uk/guidance/regulating-medical-devices-in-the-uk>
- Fitosanitariniai reikalavimai: <https://www.gov.uk/guidance/import-plants-and-plant-products-from-the-eu-to-great-britain-and-northern-ireland>
- Sanitariniai reikalavimai gyvūnų importui: <https://www.gov.uk/guidance/importing-or-moving-live-animals-animal-products-and-high-risk-food-and-feed-not-of-animal-origin>

NAUDINGOS NUORODOS (5)

- Darbo vizos JK: <https://www.gov.uk/browse/visas-immigration/work-visas>
- Skirtingos vizos: <https://www.gov.uk/government/publications/visa-regulations-revised-table/home-office-immigration-and-nationality-fees-1-december-2020>
- Kelionės į JK: <https://www.gov.uk/browse/visas-immigration/arriving-in-the-uk>
- Nuo 2021 m., ES prekiniamis ženklams reikės registracijos JK: <https://www.gov.uk/guidance/eu-trademark-protection-and-comparable-uk-trademarks>
- Informacija apie prekių dizaino būsimą apsaugą bei registraciją JK: <https://www.gov.uk/guidance/changes-to-eu-and-international-designs-and-trade-mark-protection-after-the-transition-period>
- Informacija apie maisto produktų geografinių nuorodų apsaugą JK: <https://www.gov.uk/guidance/protected-geographical-food-and-drink-names-uk-gi-schemes>